

Høringsuttalelse fra KA:

Vis tillit til de lokale styringsorganene

Publisert: 29/04/2015

"Tillit til de lokale styringsorganene er avgjørende for å styrke engasjement og eierskap blant kirkens medlemmer." Landsrådet i KA vedtok i møte 28. april denne uttalelsen som svar på høring om veivalg for fremtidig kirkeordning.

Landsrådet oversender følgende uttalelse til Kirkerådet:

Innledning

KAs landsråd har på sitt møte i Oslo 27.- 28- april drøftet framtidige ordninger i Den norske kirke på bakgrunn av Kirkerådets høringsnotat «Veivalg for fremtidig kirkeordning». Landsrådet vil gjennom denne uttalelsen peke på noen overordnede verdier og synspunkter som reises i høringsnotatet. Styret i KA vil svare på høringsens 27 spørsmål.

KAs landsråd er glad for at alle organer i kirken inviteres til en høring der viktige spørsmål om framtidig kirkeordning settes på dagsorden. I dette arbeidet er det avgjørende at en finner løsninger som ivaretar helhetskirkelige behov på best mulig måte. Landsrådet vil derfor løfte fram noen områder der vi mener endringer er nødvendige for å sikre at en landsdekkende folkekirke kan styrkes i årene som kommer. Vi vil samtidig advare mot for omfattende endringer. For å bidra til kontinuitet, bør det kritisk vurderes hvilke endringer som er nødvendige, og hva som bør videreføres fra dagens ordninger.

Soknet stilling og soknets organer

Soknet er kirkens grunnenhet, og soknets organer er gitt et bredt ansvar for å realisere kirkens oppdrag. Landsrådet vil understreke viktigheten av å videreføre en kirkeordning som har det styringsmessige tyngdepunkt i soknets organer. På grunnlag av kirkens lutherske forankring vil vi peke på menigheten som et oppdrags- og tjenestefellesskap. Vi vil også vektlegge et nærhetsprinsipp som sikrer at prioritering og styring tar utgangspunkt i den lokale menighets særpreg og behov. Tillit til de lokale styringsorganene er avgjørende for å styrke engasjement og eierskap blant kirkens medlemmer.

Landsrådet mener at dagens grunnleggende fordeling av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå bør videreføres. Selvstendigjøringen av kirken fra staten medfører samtidig at flere oppgaver overføres til det nasjonale nivå. For å motvirke økt makt-konsentrasjon på sentralt nivå, er det derfor viktig at flere oppgaver og ansvar legges til soknets organer.

Kirkerådets refleksjonsprosess viste at det var bred støtte blant menighetsrådene til dagens ordning med to organer for soknet i kommuner med flere sokn. Denne modellen sørger for en balanse mellom behovet for et lokalt organ på menighetsnivå, samtidig som soknene samarbeider om tyngre oppgaver på et nivå med faglige og administrative ressurser. Lands-rådet vil derfor anbefale en videreføring av ordningen med to styringsorganer for soknet.

Fra to til en virksomhet

Landsrådet i KA understreker behovet for et felles arbeidsgiveransvar i kirken hvor dem som arbeider på samme nivå også har samme arbeidsgiver. Den organisatoriske utskillingen av prestatjenesten har primært historiske årsaker, og er organisatorisk uheldig. Ordningen er ressurskrevende, konfliktforsterkende, vanskeliggjør et felles plan- og strategiarbeid, og gjør det krevende å etablere en ordning med enhetlig ledelse. Vi ønsker at soknets styringsorganer kan få det samlede ansvar for virksomheten i soknet. Det følger av dette at kirken lokalt bør få det samlede ansvar for det lokalkirkelige personell, inkludert menighetsprestene. Vi tror at en sterkere lokal forankring av prestatjenesten sammen med et tydelig tilsyn kan bidra til å styrke prestatjenestens plass i den lokale virksomhet.

Arbeidsgiveransvar

KAs landsråd ønsker et enhetlig arbeidsgiveransvar for alle lokalkirkelig tilsatte på et nivå som er nær soknene, men samtidig stort nok til å sikre en profesjonell ivaretagelse av arbeidsgiveransvar og ledelse. Et lokalkirkelig forvaltningsnivå på kommunenivå i et felles organ for flere sokn vil kunne imøtekomme disse hensyn. Endringer i kommunestrukturen kan bidra til tjenlige kirkelige enheter på kommunenivået med tilstrekkelige ressurser i alle fellesrådsområder. Alternativt kan det etableres interkommunale fellesråd/prostiråd eller samarbeidsområder for soknene i kommuner med mange sokn. For landsrådet er det sentralt at arbeidsgiverpolitikken i Den norske kirke må tuftes på allmenne verdier om åpenhet, likebehandling, medbestemmelse, og et trygt og utviklende arbeidsmiljø. Felles arbeidsgiveransvar for de som arbeider sammen lokalt gir grunnlag for felles ledelse av lokalmenighetens virksomhet.

Særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester ivaretas bl.a. gjennom Kirkemøtes tjenesteordninger og planvedtak, faglige normer/standarder og biskopens særlige tilsyn. Forslagene om å samle arbeidsgiveransvaret for kirkelig tilsatte på bispedømmenivået eller på nasjonalt nivå, vil representere en betydelig svekkelse av soknets ansvarsområde og myndighet. En slik oppdeling mellom et sentralt/regionalt arbeidsgiveransvar på og et lokalt virksomhetsansvar vil kunne bidra til ansvarspulverisering og et unødig konfliktfylt forhold mellom nivåene i kirken. Det er viktig at tilsynet gis formelle virkemidler, men dette trengs ikke knyttes opp til arbeidsgiveransvaret.

Finansiering av den kirkelige virksomhet

Landsrådet ser det som ønskelig at dagens ordning med en kombinasjon av statlig og kommunal finansiering av Den norske kirke videreføres. Offentlig finansiering bidrar til å sikre åpenhet og tillit, bekrefter kirken som en bred samfunnsaktør. Kirkens lokale tilhørighet og tilknytningen til medlemmene og lokalsamfunnet blir bekreftet i ordningen med et kommunalt finansieringsansvar for den lokale kirkes virksomhet. Landsrådet er samtidig positive til at det utvikles ordninger som bedre enn i dag kan supplere dagens offentlige finansiering.

Avsluttende kommentarer

For landsrådet i KA er det av stor betydning at det blir en prosess uten unødig forlengelse av den midlertidige ordningen som blir etablert i 2017. Vi mener det er lagt vesentlige premisser og føringer i tidligere utredninger, evalueringer og kirkemøtevedtak. Denne høringen vil gi ytterligere grunnlag for tydelige veivalg. Vi håper på en god framdrift og et forsvarlig beslutningsgrunnlag for Kirkemøtet i 2016 der det legges avgjørende vekt på uttalelsene fra de kirkelige høringsinstansene.

Bakgrunnsinformasjon

Kirkemøtet har bedt Kirkerådet legge frem en sak om grunnleggende veivalg for fremtidig kirkeordning. Kirkerådet har nå sendt dokumentet "Veivalg for fremtidig kirkeordning" på bred kirkelig høring. Høringssvarene vil gi grunnlag for at Kirkemøtet kan behandle saken våren 2016 med sikte på det videre arbeidet med å gjøre endringer i ulike regelverk. Høringen handler med andre ord om fasen etter 2017 og forutsetter at forvaltningsreformen for et tydelig skille mellom staten og kirken da er gjennomført.
